

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

Marjatta Vehkaoja

Lausunto 26.11.2013
Maa- ja metsätalousvaliokunta, HE 98/2013

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Asia: LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI ELÄINTEN LÄÄKITSEMISESTÄ, LÄÄKELAIN ERÄIDEN SÄÄNNÖSTEN KUMOAMISESTA JA RIKOSLAIN 44 LUVUN 5 §:N 2 MOMENTIN MUUTTAMISESTA

Viite: HE 98/2013

Pyydettyä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Esitys on monelta osin hyvä.

Hallittu mikrobilääkkeiden käyttö on välttämätöntä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ihmisten terveyden kannalta. Mikrobilääkkeille resistentit bakteerit aiheuttavat monessa maassa terveydellisiä ongelmia eläimille ja ihmisille sekä runsaasti taloudellisia tappioita eläinten omistajille. Suomen kohtuullisen hyvän mikrobilääkeresistenssitilanteen säilyttämisessä on eläinten lääkkeiden käytön ja luovutuksen sekä niiden valvonnan säätelyllä olennainen vaikutus.

Lääkkeiden varalle luovutus

Eläinlääkäri on asiantuntija tekemään sairastuneen eläimen diagnoosin ja hoitosuunnitelman. Mikrobilääkkeiden käytön tulee kaikissa tapauksissa olla hallittua ja perusteltua. On erityisen tärkeätä, että ne sairaudet, joiden varalta tilalle luovutetaan lääkkeitä, ovat eläinlääkäriin ammattitaidolla tilan terveydenhuoltosuunnitelmaan valittuja ja että eläinten omistaja noudattaa asiantuntijan suunnitelmaa. Vaarana kuitenkin on, että laajentuva lääkkeiden varalle luovutus houkuttelee eläimen omistajan käyttämään lääkkeitä myös muiden kuin suunnitelmassa olevien sairauksien hoitoon. Esimerkiksi akuutin kuumeisen utaretulehduksen hoito tai tartunnallisen sorkkasairauden hoito vaativat eläinlääkäriin käynnin. Pitopaikassa ilman eläinlääkäriä tehty lääkityspäätös voi murentaa tilalla tehdyn terveydenhuoltotyön ja heikentää eläinten hyvinvointia.

On erinomaista, että tilan osallistuminen valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan ja lääkkeiden käytön sähköinen kirjanpito ovat hallituksen esityksen mukaan edellytyksenä lääkkeiden luovutukseen tavanomaisten sairauksien varalta. Myöhemmin annettavassa asetuksessa on olennaista määritellä eläinlääkäriin tilakäyntien riittävän suuri tiheys. Kun eläinlääkäri vastaa osaltaan lääkkeiden käytöstä myös pitopaikassa, on hänen saatava varmistus eläinten terveyteen liittyvistä asioista. Pohdittaessa käyntitiheyksiä on huomioitava, että liian harvoilla käynneillä olosuhteiden arviointi ja diagnoosin teko vaikeutuvat ja eläinlääkäriin oikeusturva lääkkeiden luovuttamisessa heikentyy.

On myös välttämätöntä, että tilan vaaditaan kirjaavan kaikki tuotantoeläimille käyttämänsä lääkkeet ja että viranomainen voi tarvittaessa tarkistaa nämä tiedot.

Valvonnan ongelmia

Valtakunnallinen valvontaohjelman täydentäminen lääkkeiden käytön ja luovutuksen osalta edistää valvonnan toteutumista. Lääkkeiden käytön ja luovutuksen valvonnan tehostaminen on olennaista, jotta mikrobilääkkeiden käyttö olisi kaikissa tapauksissa perusteltua.

On kuitenkin huomioitava, etteivät aluehallintovirastojen valvontaresurssit nykyisellään riitä tehtävien hoitoon. Lisäksi esityksen 51 §:n 2 momentissa annetaan yksityiselle terveydenhoito-ohjelmaa hallinnoivalle taholle valvontavelvoitteita, joiden tulisi kuulua viranomaiselle.

Ei ole mikrobilääkkeiden hallitun käytön ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta toivottavaa, että lainsäädäntö mahdollistaisi lääkkeiden nykyistä laajemman luovutuksen, mutta valvonnalla ei ole voimavaroja puuttua väärinkäytöksiin.

Eläinlääkkeet eläinlääkärin varastossa

Eläinlääkäreille muodostuu eläinlääkkeistä hävikkiä sekä varaston hankinta- ja ylläpitokustannuksia, jotka pitäisi voida kompensoida lääkkeiden hinnoittelussa.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja ELL